

ПРОГРАМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

9 клас

Модельна програма:

«Всесвітня історія. 7—9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гісем О. В., Бойко В. І., Василенко Я. Л., Даниленко В. М., Мартинюк О. О., Охредько О. Е., Сирцова О. М.)

Підручник:

Всесвітня історія: підруч. для 9 класу закл. загал. серед. освіти / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк, О.М. Сирцова. — Х. : Вид-во «Ранок», 2026

Електронну версію підручника можна знайти за наступним посиланням:

<https://pidruchnyk.com.ua/3156-vseshitnia-istoria-9-klas-gisem-2026.html>

Всеукраїнська школа онлайн (відеоуроки) <https://lms.e-school.net.ua/>

Розділ/тема. Зміст навчального матеріалу.	Очікувані результати навчання	Джерела інформації. Самоконтроль
ПОВТОРЕННЯ. ВСТУП Модерна доба. Періодизація. Хронологічні межі. Джерела історії Модерної доби. Підручник — один з інструментів опрацювання курсу	Учень/учениця: • називає хронологічні межі Модерної доби; • наводить приклади різних видів історичних джерел Модерної доби; • описує потенційно найбільш важливі зміни, що відбулися в історичний період; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «Модерна доба», «довге ХІХ ст.», «модернізація»; • встановлює віддаленість та тривалість подій; • розв'язує хронологічні задачі; • користується історичною періодизацією для характеристики історичних подій, явищ, процесів; • уміє знаходити потрібну інформацію в підручнику та інших джерелах;	

	• користується підручником для виконання завдань у класі та вдома; аналізує ілюстративне наповнення підручника; • застосовує історичну карту як джерело знань про події Модерної доби; • визначає риси/ознаки писемного та візуального джерела Модерної доби; • усвідомлює, для чого вивчатиметься цей курс; • висловлює власну думку щодо наявності взаємозв'язку між всесвітньою історією та історією України	
Розділ І. Європа, Америка і світ наприкінці XVIII — у першій половині XIX ст. «Старий порядок». Французька революція кінця XVIII ст. Конституційна монархія. Республіка. Декларація прав людини і громадянина 1789 р. Якобінська диктатура. Директорія. Війни Наполеона Бонапарта. Консульство. Імперія. Віденський конгрес. «Священний союз». Режими реставрації та реакції. Революційні рухи, виступи, революції 20—30-х рр. XIX ст. (Греція, Італійські держави, Іспанія, Росія, Бельгія, Франція, Польща). Утворення незалежних держав у Латинській Америці. США в першій половині XIX ст. «Доктрина Монро». Розгортання індустріальної (промислової) революції у країнах Західної Європи та її наслідки. Залізничне будівництво.	Учень/учениця: • називає час Французької революції, правління режиму Директорії, існування імперії Наполеона Бонапарта, «трьох славних днів», «Священного союзу», боротьби за незалежність держав Латинської Америки, чартистського руху, Великого голоду в Ірландії, «Весни народів», Віденського конгресу; • виокремлює та описує процеси, пов'язані з розгортанням індустріальної (промислової) революції; • наводить приклади прав і свобод людини, які належать до «першого покоління»; • з'ясовує і пояснює мету утворення «Священного союзу», основну ідею «Доктрини Монро»; вислову «Велика Британія — “майстерня світу”», роль опіуму в колоніальній політиці європейців щодо Китаю; чому Велика Британія уникла революційних потрясінь; • демонструє знання перебігу подій, явищ, процесів Французької революції кінця XVIII ст., революційних рухів, виступів, революцій 20—30-х рр. XIX ст., чартизму, Великого голоду в Ірландії, завоювання Алжиру Францією, розширення колоніальних володінь Англії в Індії, Першої «опіумної» війни в Китаї, революції 1848—1849 рр. у Західній і Центральній Європі; • описує вплив на повсякденне життя різних верств населення розгортання індустріальної (промислової) революції; • називає ключові риси консерватизму, лібералізму, соціалізму, націоналізму; • пояснює найбільш значущі причини припинення трансатлантичної работоргівлі; взаємозв'язок між економікою і колоніальною політикою; • позначає на карті напрямки походів Наполеона I та територіальні зміни, пов'язані з наполеонівськими війнами, рішеннями Віденського конгресу;	Ватерлоо: крах НАПОЛЕОНА // Історія без міфів https://www.youtube.com/watch?v=ITxVMbZbURo&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%9C%D1%96%D1%84%D1%96%D0%B2 Гаїтянська революція: як повстали раби перемогли наполеонівську Францію // Історія без міфів https://www.youtube.com/watch?v=p5Tuv3HwMPs&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%9C%D1%96%D1%84%D1%96%D0%B2

Велика Британія — «майстерня світу». Місто і село. Повсякденне життя. Класицизм, ампір, романтизм у європейській культурі. Формування національної класичної музики. Спроби осмислення нової дійсності. Консерватизм, лібералізм, соціалізм, націоналізм. Парламентські реформи у Великій Британії. Чартизм. Османська імперія, Персія: спроби подолання воєнної відсталості. Посилення колоніальної експансії європейськими державами. Географічні відкриття. Великий голод в Ірландії. Завоювання Алжиру Францією. Розширення колоніальних володінь Англії в Індії. Перша «опіумна» війна в Китаї. Згорання трансатлантичної работоргівлі. Територіальні загарбання Російської імперії (Бессарабія, Фінляндія, Польща, Кавказ). Революції 1848—1849 рр. у Західній і Центральній Європі. Національні рухи слов'янських народів	колоніальних загарбань, національно-визвольної боротьби, залізничного будівництва; • використовує інформацію з історичних і географічних карт, іншого умовно-графічного матеріалу для опису та характеристики цих подій, явищ, процесів; • установлює послідовність ключових подій, синхронізує події в різних регіонах світу; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «старий порядок», «конституційна монархія», «якобінці», «революційний терор», «Вандея», «континентальна блокада», «інтервенція», «військова коаліція», «Директорія», «кодекс», «жандарм Європи», «політична реакція», «Весна народів», «ідеологія», «утопія», «соціалізм», «слов'янофіли», «комунізм», «марксизм», «класицизм», «ампір», «романтизм», «індустріальне суспільство», «західники», «карбонарії», «консерватизм», «лібералізм», «націоналізм», «нація», «парламентська демократія», «професійна спілка», «реставрація», «чартистський рух», «фритредерство», «фермер», «аболіціонізм», «плантації», «Танзимат»; • дає характеристику історичним персоналіям: Жорж-Жак Дантон, Максиміліан Робесп'єр, Наполеон Бонапарт, Талейран, Олександр І, Микола І, Клемент Меттерніх, Іштван Сечені, Сімон Болівар, Франсуа Домінік Туссен (Лувертьєр), Джузеппе Мадзіні, Шандор Петефі (використовуючи інформацію з різних джерел, зокрема, відео- та аудіоматеріали, матеріали музейних експозицій), формулює власні судження про вчинки історичних осіб; • встановлює причини формування національно-визвольних рухів у країнах Європи, невдачі подолання відсталості Османської імперії та Ірану; • з'ясовує відмінності мистецьких стилів і причини їх появи; національні особливості й наслідки революцій 1848—1849 рр., у тому числі на українських землях; • характеризує політичний, суспільний устрій, господарський розвиток Великої Британії, Франції, Російської імперії, процес становлення парламентаризму в Європі; • аналізує зміст Декларації прав людини і громадянина 1789 р.;	
---	--	--

	• визначає наслідки розгортання індустріальної (промислової) революції у країнах Західної Європи; • оцінює роль Французької революції, яка стала поштовхом до модернізації соціальної і культурної сфер життя Європи; • формулює історичне значення Французької революції кінця XVIII ст. і «Весни народів», «доктрини Монро»; • висловлює власну думку щодо впливу подій у Франції на формування поглядів на загальнолюдські цінності, використання революційних методів як способу розв'язання суспільно-політичних проблем	
Розділ II. Європа, Америка і світ у 50—70-ті рр. XIX ст. Друга імперія у Франції. Внутрішня політика і зовнішня експансія. Франко-пруська війна та її наслідки. Парламентські реформи в Англії. Колоніальні загарбання. Сипайське повстання в Індії. Кримська війна та її наслідки. Українці в Кримській війні. Утворення Німецької імперії та королівства Італія. Битва під Сольферино. Створення Міжнародного комітету Червоного Хреста (МКЧХ). Трансформація Австрійської імперії в Австро-Угорщину. Нові Балканські держави. Реформи 60—70-х рр. XIX ст. в Російській імперії. Суспільні рухи. Приборкання народів Кавказу. Загарбання Середньої Азії. Громадянська війна в США і «Реконструкція» Півдня.	Учень/учениця: • називає хронологічні межі Другої імперії у Франції, Сипайського повстання в Індії, Вікторіанської доби в Англії, Кримської війни, процесів об'єднання Італії та Німеччини, реформ у Росії, громадянської війни в США, «Доби Мейдзі» в Японській імперії; • описує процес освоєння Дикого Заходу; • з'ясовує і пояснює сутність парламентських реформ в Англії, реформ 60—70-х рр. XIX ст. в Російській імперії, реформ «Доби Мейдзі» в Японії; мету створення Міжнародного комітету Червоного Хреста; • вказує особливості політичної системи Англії та США; • демонструє знання перебігу подій, явищ, процесів франко-пруської війни, Кримської війни, утворення Німецької імперії та королівства Італія, трансформації Австрійської імперії в Австро-Угорщину, громадянської війни в США; • називає ключові риси суспільних рухів у Російській імперії; • пояснює причини піднесення Пруссії і її переважну роль в об'єднанні Німеччини; зміни у співвідношенні сил у Європі після утворення Німецької імперії; причини проведення реформ у Російській імперії; чинники, які дозволили Англії підкорити і утримати під своєю владою Індію; місце українців у складі армій Російської та Османської імперій часів Кримської війни; • позначає на карті напрямки колоніальних загарбань Англії, перебіг подій франко-пруської війни, Кримської війни, громадянської війни в США, територіальні зміни внаслідок утворення Німецької імперії та королівства Італія,	Отто фон БІСМАРК – творець Другого Райху // Історична постать https://www.youtube.com/watch?v=jVyUAdEUl0&t=1087s&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%9C%D1%96%D1%84%D1%96%D0%B2 Наполеон, який все про#ав // Історія без міфів https://www.youtube.com/watch?v=bdkOBu2cs6k&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%9C%D1%96%D1%84%D1%96%D0%B2 Не лише рабство: справжні причини війни Півночі та Півдня США Ігор Бігун https://www.youtube.com/watch?v=KJo6OqNVnrA&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%9C%D1%96%D1%84%D1%96%D0%B2 Розгром Конфедерації: Грант і Шерман проти генерала Лі Ігор Бігун https://www.youtube.com/watch?v=ZrZwSj1Qb8&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%9C%D1%96%D1%84%D1%96%D0%B2

«Доба Мейдзі» в Японській імперії	трансформації Австрійської імперії в Австро-Угорщину та утворення нових Балканських держав, загарбань Російської імперії на Кавказі та в Середній Азії; • використовує інформацію з історичних і географічних карт, іншого умовно-графічного матеріалу для опису та характеристики цих подій, явищ, процесів; • встановлює послідовність ключових подій, синхронізує події в різних регіонах світу; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «двопартійна система», «народники», «сипаї», «аболіціонізм», «гомстед», «Доба Мейдзі»; • дає характеристику історичним персоналіям: королева Вікторія, Вільям Гладстон, Бенджамін Дізраелі, Луї Наполеон (Наполеон III), Авраам Лінкольн, Джузеппе Гарібальді, Камілло Кавур, Отто фон Бісмарк, Жан Анрі Дюнан, Франц Йосип I, Єлизавета-Амалія-Євгенія (Сісі), Олександр II, Муцухіто (Мейдзі) (використовуючи інформацію з різних джерел, зокрема, відео- та аудіоматеріали, матеріали музейних експозицій), формулює власні судження про вчинки історичних осіб; • встановлює причини та наслідки краху Другої імперії у Франції, Кримської війни, франко-пруської війни, громадянської війни в США, трансформації Австрійської імперії в Австро-Угорщину; • вирізняє особливості проведення реформ 60—70-х рр. XIX ст. в Російській імперії на українських землях; • порівнює і з'ясовує спільне та відмінне кріпацтва в Російській імперії і рабства в США, процесів об'єднання Німеччини й Італії; • визначає наслідки поразки Російської імперії в Кримській війні; • формулює історичне значення утворення Німецької імперії; • висловлює власну думку щодо впливу скасування рабства на суспільну думку Нового та Старого світу	
Розділ III. Європа, Америка і світ наприкінці XIX — на початку XX ст. Монополізація економіки Зростання ролі держави в суспільному житті. Завершення	Учень/учениця: • називає час завершення формування індустріального суспільства в розвинених країнах світу, Третью республіку у Франції, будівництва Суецького каналу, англо-бурської війни, національно-визвольного руху в Індії, Молодотурецької революції, Іранської революції, Сінхайської революції,	Слабкий Китай, сильний Захід: як почалося "століття національного приниження" // Історія без міфів https://www.youtube.com/watch?v=simzwHSJwIA&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%91%D0%B5%D1%8A

формування індустріального суспільства в розвинених країнах світу. Третя республіка у Франції. Політичні кризи. Справа Дрейфуса. Німецька імперія. Економічне піднесення. Перехід Німеччини до «світової політики». Втрата Великою Британією промислової першості. Посилення колоніальної експансії. Національно-визвольна боротьба ірландців. Суецький канал. Національно-визвольний рух в Індії. Ліберальні реформи Девіда Ллойд Джорджа. Італія після об'єднання. Еміграція. «Ера Джолітті». Колоніальна політика. Економічне піднесення США. Антитрестівське законодавство. Експансіонізм. Режим сегрегації в південних штатах. «Справедливий курс» Теодора Рузвельта. «Нова демократія» Томаса Вудро Вільсона. США і Латинська Америка. Російська імперія — наздоганяльний розвиток. Колоніальна політика Російської імперії на Далекому Сході. Поразка у війні з Австро-Угорщина — дуалістична монархія. Початок японської територіальної експансії.	утворення військово-політичних союзів (Троїстий союз і Антанта), японсько-англійського союзу, століпінської реформи в Російській імперії, відновлення Олімпійських ігор; • називає технічні винаходи і наукові досягнення кінця XIX — початку XX ст., напрями мистецтва кінця XIX — початку XX ст.; • розповідає про видатні пам'ятки культури кінця XIX — початку XX ст.; • перелічує країни — учасники Троїстого союзу та Антанти; • виокремлює та описує складові процесів монополізації економіки, зростання ролі держави в суспільному житті, завершення формування індустріального суспільства в розвинених країнах світу; • наводить приклади мистецьких творів, які належать до імпресіонізму та авангардизму; • з'ясовує і пояснює передумови й причини «відкриття» Китаю та розподіл його на зони впливу великих держав; сутність справи Дрейфуса; сутність та мету режиму сегрегації в південних штатах США; • демонструє знання перебігу подій, явищ, процесів Третьої республіки у Франції, національно-визвольного руху в Індії, російсько-японської війни, революції 1905—1907 рр. у Російській імперії, повстання Іхетуань, Фашодського інциденту, англо-бурської війни; • установлює послідовність ключових подій, синхронізує події в різних регіонах світу; • описує вплив на повсякденне життя різних верств населення науково-технічної революції межі XIX—XX ст., соціальних та культурних змін; • пояснює причини еволюції європейського соціалістичного руху від радикальних до поміркованих форм і легальної парламентської діяльності; • позначає на карті колоніальний розподіл Африки європейськими державами, японську територіальну експансію, територіальні зміни, пов'язані з поразкою Російської імперії у війні з Японією, території, охоплені англо-бурською війною, розподіл Ірану на сфери впливу; • використовує інформацію з історичних та географічних карт, іншого умовно-графічного матеріалу для опису та	D0%B7%D0%9C%D1%96%D1%84%D1%96%D0%B2 Американський колоніалізм: від Гаваїв до Гренландії Єгор Брайлян https://www.youtube.com/watch?v=1AVxHi6V2VI&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%9C%D1%96%D1%84%D1%96%D0%B2 Найбільша ПОРАЗКА Росії на Далекому Сході – МУКДЕНСЬКА БИТВА // Історія без міфів https://www.youtube.com/watch?v=Lz_uMSPGIul&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%9C%D1%96%D1%84%D1%96%D0%B2 ЦУСИМА - символ російської ганьби / Історія без міфів https://www.youtube.com/watch?v=KNQcQlIGKFo&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%9C%D1%96%D1%84%D1%96%D0%B2 Окупація заради миру: як Сахалін став японським // Історія без міфів https://www.youtube.com/watch?v=EBK-NEyK_wo&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%9C%D1%96%D1%84%D1%96%D0%B2 Ленін у прольоті: заколот на броненосці "Потьомкін" // Історія без міфів https://www.youtube.com/watch?v=pWxNNYy2CCA&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%9C%D1%96%D1%84%D1%96%D0%B2 Світ перед Першою світовою війною: націоналізм, геополітика, технології Іван Сичинський
---	--	---

Японсько-англійський союз. Спроби модернізації імперії Цін у Китаї. Повстання Іхетуань. Поділ Китаю на сфери впливу між великими державами. Сінхайська революція. Спроби модернізації Османської імперії. Молодотурецька революція. Іранська революція. Розподіл Ірану на сфери впливу. Колоніальний розподіл Африки європейськими державами. Фашодський інцидент. Англо-бурська війна. Міжнародні відносини наприкінці ХІХ — на початку ХХ ст. Утворення військово-політичних союзів (Троїстий союз і Антанта). Міжнародні кризи та збройні конфлікти на початку ХХ ст. Японією. Революція 1905—1907 рр. Століпінські реформи. Масова освіта. Університетська реформа. Поширення закладів освіти технічного профілю. Технічні винаходи і наукові досягнення. Масове виробництво. Науково-технічна революція межі ХІХ—ХХ ст. та її вплив на людину й суспільство. Місто і село. Індустріальні та традиційні суспільства. Архітектура. Мода. Емансипація жінки. Зародження масової культури. Відновлення Олімпійських ігор. Література та мистецтво. Від	характеристики цих подій, явищ, процесів; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «політична криза», «імперіалізм», «соціал-демократія», «гомруль», «обструкція», «бойкот», «реформізм», «масове виробництво», «монополія», «картель», «дуалістична монархія», «синдикат», «трест», «світова політика», «військово-політичний союз», «локальні конфлікти», «еклектика», «імпресіонізм», «класицизм», «масова культура», «модерн», «реалізм», «авангардне мистецтво», «абстракціонізм», «суфражистки», «емансипація жінки», «сегрегація»; • дає характеристику історичним персоналіям: Теодор Рузвельт, Вільям Тафт, Томас Вудро Вільсон, Альфред Таєр Мехен, Девід Ллойд Джордж, Джованні Джолітті, Вільгельм ІІ, Микола ІІ, Петро Столипін, Ахмед Реза, Мухаммед Алі-шах, Ци Сі, Сунь Ятсен, Юань Шикай, П'єр Кубертен (використовуючи інформацію з різних джерел, зокрема, відео- та аудіоматеріали, матеріали музейних експозицій), формулює власні судження про вчинки історичних осіб; • встановлює причини економічного піднесення та переходу Німеччини до «світової політики», втрати Великою Британією промислової першості, економічного піднесення США, поразки Російської імперії у війні з Японією, міжнародних криз та збройних конфліктів на початку ХХ ст., розколу провідних держав світу на два військово-політичні союзи, поширення закладів освіти технічного профілю; • з'ясовує спільні риси та відмінності колоніальної політики країн Європи та Америки, переваги й недоліки монополізації економіки на межі ХІХ—ХХ ст.; • характеризує ліберальні реформи Девіда Ллойд Джорджа, «єру Джолітті», «справедливий курс» Теодора Рузвельта, «нову демократію» Томаса Вудро Вільсона, століпінські реформи, спроби модернізації імперії Цін у Китаї та Османської імперії; основні зміни в соціальному становищі людей з урахуванням змін у законодавстві (пенсійне, дитяче тощо); • визначає наслідки поразки Російської імперії у війні з Японією, утворення військово-політичних союзів (Троїстий	https://www.youtube.com/watch?v=tANkRpggqD5o&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%9C%D1%96%D1%84%D1%96%D0%B2 "Вільна Держава Конго": кривава історія бельгійського колоніалізму // Історія без міфів https://www.youtube.com/watch?v=FJGWdbRnOBA&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%9C%D1%96%D1%84%D1%96%D0%B2 Династії, війни та революції: дивовижна історія Китаю Документальний фільм ВВС https://www.youtube.com/watch?v=T_oDeZPOQvs&ab_channel=BBCNews%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0
--	--	---

реалізму до імпресіонізму та авангардизму	союз і Антанта), колоніальної політики для метрополій і країн Азії та Африки; • оцінює роль Французької революції, яка стала поштовхом до модернізації соціальної і культурної сфер життя Європи; • формулює історичне значення культурного та історичного спадку епохи; розвитку руху за права жінок; • висловлює власну думку, чому колоніальне питання на початку XX ст. все більш загрожувало миру у світі, а Європа після тривалого мирного розвитку опинилася на межі глобальної війни	
--	--	--